

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

“30” серпня 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародна логістика і митна справа»

вид дисципліни вибіркова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Прав Р.Ю., к.н.держ.упр., викладач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

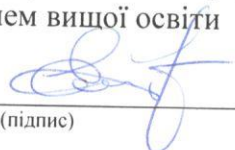
Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис) Надія КАЗАКОВА
(прізвище та ініціали)

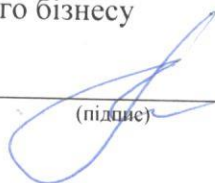
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійних програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

(підпис) Олена ХАНОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року.

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Технічні засоби митного контролю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів (перший рівень вищої освіти) спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародна логістика і митна справа»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Технічні засоби митного контролю»:

набуття знань про основні види і типи обладнання, устаткування, приладів, які використовуються під час митного контролю, ознайомлення з загальними принципами роботи, конструктивними особливостями, правилами експлуатації, безпечними прийомами роботи з технічними засобами митного контролю.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Технічні засоби митного контролю» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

- ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.
- ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність розробки програм щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулювання митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	–
Семестр	
4-й	–
Лекції	
32 год.	–
Практичні, семінарські заняття	
16 год. – практичні 16 год. – семінарські	
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
56 год.	–
у тому числі індивідуальні завдання	
контрольна робота – 10 год	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій у міжнародної логістики та митної справи.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні положення про технічні засоби митного контролю

Тема 1. Основні положення митного контролю

Митний контроль: поняття, об'єкти, форми та задачі. Роль та місце митної служби та технічних засобів митного контролю в захисті економічних інтересів України. Основні оперативні задачі митних органів. Сучасні досягнення науки й техніки у митному контролі, їх роль у підвищенні якості митного контролю.

Експертні підрозділи у системі митного контролю, їх функції та завдання. Вимоги до оснащення експертних підрозділів. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення митного контролю

Митний кодекс України про методи і технічні засоби митного контролю. Юридичні аспекти, котрі регулюють митну справу. Системи керування ризиками – ефективні засоби забезпечення митного контролю.

Тема 3. Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю

Класифікація та характеристика технічних засобів митного контролю. Порядок застосування ТЗМК. Основні технічні характеристики приладів. Вимоги, що висуваються до технічних засобів митного контролю. Принципи оснащення митниць технічними засобами митного контролю. Використання вітчизняних та іноземних ТЗМК, їх переваги та недоліки. Організація експлуатації та ремонту ТЗМК.

Призначення технічних засобів для здійснення митного контролю. Технічні засоби ідентифікації. Технічні засоби дізнання. Товари «групи ризику», що обов'язково піддаються лабораторним дослідженням при здійсненні митного контролю та оформленні товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Розділ 2. Основні види та характеристика технічних засобів митного контролю

Тема 4. Рентгенівські апарати, що використовуються для контролю в митній практиці

Загальні відомості та класифікація рентгенівських апаратів. Сутність дії та призначення рентгенівських апаратів. Основні конструктивні елементи та технічні характеристики рентгенапаратів. Конструктивні особливості, номенклатура, підготовка до роботи, правила експлуатації флуороскопічних, рентгенотелевізійних, скануючих рентгенапаратів, апаратів з електронно-оптичним перетворювачем світла, цифрових рентгенографічних сканерів та інших. Порівняльна характеристика рентгенівських апаратів за контрастною чутливістю, проникною здатністю рентгенівського випромінювання та ступенем радіаційного захисту.

Безпечні методи роботи з рентгенапаратами. Правила експлуатації та техніки безпеки під час роботи з рентгенівськими апаратами.

Тема 5. Металошукачі

Призначення та принцип дії металошукачів, їх класифікація та номенклатура. Стационарні та портативні металошукачі: основні конструктивні елементи, налаштування перед оглядом, порядок роботи. Індикація виявлення металевих предметів. Металодетектори, які розпізнають метали (кольорові або чорні) за їх видом. Порівняльна оцінка металошукачів за основними технічними характеристиками. Правила огляду об'єктів за допомогою металошукачів.

Правила техніки безпеки під час роботи з металошукачами.

Тема 6. Електронні детектори матеріалів

Характеристика властивостей дорогоцінних металів. Клеймування ювелірних виробів з дорогоцінних металів. Відомості про дорогоцінні метали як предмети потенційної контрабанди.

Детектори дорогоцінних металів: призначення, номенклатура, конструктивна будова, принцип дії, порядок проведення вимірювань, правила техніки безпеки. Дорогоцінні метали, що ідентифікуються за допомогою детекторів.

Класифікація та загальні відомості про ювелірні камені. Класифікація коштовних каменів. Призначення та класифікація детекторів коштовних каменів. Номенклатура детекторів. Портативні та стаціонарні детектори діамантів. Будова, принцип дії, правила експлуатації та техніки безпеки, основні технічні характеристики.

Каратоміри: призначення, будова, принцип дії. Порядок вимірювань маси коштовних каменів.

Загальні відомості про найбільш розповсюджені наркотичні речовини. Характеристика речовин групи опію та їх синтетичних замінників, препаратів, що отримують з конопель, коки. Відомості про руйнівний вплив наркотичних речовин на організм людини.

Детектори наркотичних речовин: конструктивна будова, правила експлуатації та техніки безпеки, порядок взяття проби. Наркотичні речовини, які виявляються за допомогою детекторів.

Тема 7. Електронні детектори валют

Загальна характеристика грошових знаків. Характеристика національної валюти України, валюти Російської Федерації, американських доларів, євро. Захисні елементи банкнотів, їх наявність на банкнотах України та інших країн. Засоби виявлення захисних елементів. Фальшиві банкноти, що виготовлені за допомогою кольорового ксероксу та друкарського обладнання, методика їх розпізнання.

Детектори валюти. Класифікація, призначення, принцип дії, режими роботи, функціональні можливості, правила експлуатації та техніки безпеки. Методика ідентифікації валюти за допомогою детекторів.

Тема 8. Засоби виявлення зброї, вибухових пристроїв та їх елементів

Класифікація та стисла характеристика зброї та вибухових речовин. Характеристика засобів виявлення вибухонебезпечних предметів у митній практиці: візуального та з використанням технічних засобів. Переваги та недоліки методів виявлення небезпечних предметів.

Детектори вибухових речовин: будова, порядок проведення досліджень. Стисла характеристика засобів та способів підривання.

Тема 9. Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень

Призначення та особливості використання технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень. Детектори контрабанди, детектори аномалій: призначення, будова, принцип дії, функціональні можливості. Універсальні вимірювачі довжини. Конструктивна будова, порядок вимірювання відстаней, площ, об'єму, рівня рідини, швидкості розповсюдження звуку в рідинах.

Правила експлуатації і техніки безпеки технічних засобів локації тайників та прихованих вкладень.

Тема 10. Пошукові засоби митного контролю

Призначення, класифікація пошукових засобів митного контролю. Основи волоконної оптики. Прилади ендоскопії. Класифікація, номенклатура, основні конструктивні елементи,

правила експлуатації, технічні характеристики. Конструктивні особливості деяких приладів ендоскопії, що підвищують якість митного контролю. Пошукові дзеркала. Призначення, особливості конструкції, комплектність дзеркал. Порядок збирання та розбирання дзеркал, проведення огляду за їх допомогою. Правила техніки безпеки.

Оглядові щупи. Призначення, будова, правила експлуатації. Порядок проведення огляду за допомогою оглядових щупів.

Галогенні ліхтарі: призначення, галузь застосування, технічні характеристики, правила техніки безпеки.

Телевізійні системи спостережень: призначення, принцип дії.

Тема 11. Спеціальні засоби митного контролю

Призначення та класифікація спеціальних засобів митного контролю. Ультрафіолетові ліхтарі: їх призначення і принцип дії. Засоби для невидимого маркування: флуоресцентні фломастери, хімічні препарати, воскові олівці. Операції «опломбування», «маркування декларації», «маркування речей»; їх значення у виявленні контрабандного переміщення товарів. Призначення, будова, правила експлуатації луп та мініскопів. Основні напрямки використання луп та мініскопів для проведення митного огляду.

Прилади для контролю справжності документів та цінних паперів, їх будова і принцип дії. Методи перевірки документів.

Слідчі валізи: призначення та комплектність, правила використання.

Правила техніки безпеки під час огляду за допомогою спеціальних засобів митного контролю.

Тема 12. Дозиметрична апаратура

Загальні відомості про радіоактивне випромінювання. Поглинена, експозиційна, еквівалентна дози випромінювання; одиниці їх вимірювання. Дозиметри та радіометри-рентгенометри: призначення, номенклатура. Конструкція приладів, підготовка до роботи, принцип функціонування. Основні технічні характеристики дозиметричної апаратури, правила їх експлуатації та техніки безпеки.

Тема 13. Хімічні експрес-аналізатори

Хімічні експрес-аналізатори вибухових речовин: склад та призначення, методика використання. Правила техніки безпеки під час роботи з індикаторами вибухових речовин. Комплекти хімічних реактивів для дослідження документів зі змінним початковим змістом. Методи виявлення в документах виправлень, витравлених записів тощо.

Комплекти та набори хімічних реактивів і політестів для визначення наркотичних речовин. Методика проведення виявлення та ідентифікації. Види наркотичних речовин, які можна ідентифікувати за допомогою хімічних експрес-аналізаторів.

Набори хімічних реактивів для визначення проби дорогоцінних металів. Призначення, комплектність, правила проведення аналізу проби. Правила техніки безпеки під час роботи з хімічними реактивами.

Тема 14. Засоби радіозв'язку

Призначення радіозв'язку під час митного контролю. Переносні та стаціонарні ультракороткохвильові радіостанції: їх призначення і будова. Управління радіостанцією, порядок роботи з передавачем та приймачем. Технічні характеристики радіостанцій:

діапазон частот, кількість каналів, відстань надійного двостороннього зв'язку, вихідна потужність, робоча частота каналів передавача, чутливість приймача.

Тема 15. Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю

Акумулятори, їх призначення та принцип дії. Зарядні пристрої ТЗМК та блоки підсвічування. Підготовка та порядок роботи, технічні характеристики.

Призначення засобів аудіовізуального контролю. Магнітофони, відеоманіфони, відеокамери, програвачі компакт-дисків, засоби стирання магнітних записів. Використання під час митного огляду, правила експлуатації.

Електротехнічні, радіотехнічні та радіовимірювальні прилади, що необхідні для технічної експлуатації ТЗМК; засоби електроживлення та освітлення.

Тема 16. Ваговимірювальне устаткування

Призначення та класифікація ваговимірювального устаткування. Платформенні стаціонарні ваги: автомобільні та вагонні. Конструктивне виконання, принцип зважування, технічні характеристики

Електронні та лабораторні ваги: призначення, будова, порядок роботи, технічні характеристики.

Правила експлуатації та техніка безпеки ваговимірювального устаткування. Методи і засоби перевірки ваговимірювальних приладів. Похибки вимірювань. Засоби усунення та обліку похибок.

Тема 17. Реєстратори розрахункових операцій

Призначення та класифікація реєстраторів розрахункових операцій, їх місце в автоматизованій системі керування.

Класифікація та основні вузли електронних контрольно-касових апаратів, електронних контрольно-касових реєстраторів, комп'ютерно-касових систем. Будова та правила експлуатації реєстраторів розрахункових операцій.

Усунення неполадок у процесі роботи, технічне обслуговування електронних контрольно-касових апаратів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Загальні положення про технічні засоби митного контролю						
Тема 1. Основні положення митного контролю	5	2		1		2
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення митного контролю	5	2		1		2
Тема 3. Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю	6	2		2		2
Разом за розділом 1	16	6		4		6

Розділ 2. Основні види та характеристика технічних засобів митного контролю						
Тема 4. Рентгенівські апарати, що використовуються для контролю в митній практиці	7	2	2			3
Тема 5. Металошукачі	7	2		2		3
Тема 6. Електронні детектори матеріалів	14	2	6			6
Тема 7. Електронні детектори валют	7	2	2			3
Тема 8. Засоби виявлення зброї, вибухових пристроїв та їх елементів	9	2	4			3
Тема 9. Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень	7	2		2		3
Тема 10. Пошукові засоби митного контролю	7	2	2			3
Тема 11. Спеціальні засоби митного контролю	7	2		2		3
Тема 12. Дозиметрична апаратура	5	2		1		2
Тема 13. Хімічні експрес-аналізатори	6	2		1		3
Тема 14. Засоби радіозв'язку	5	2		1		2
Тема 15. Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю	5	2		1		2
Тема 16. Ваговимірювальне устаткування	4	1		1		2
Тема 17. Реєстратори розрахункових операцій	4	1		1		2
Індивідуальне завдання - контрольна робота	10					10
Разом за розділом 2	104	26	16	12		50
<i>Усього годин</i>	120	32	16	16		56

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття	
1	Основні положення митного контролю	1
2	Нормативно-правове забезпечення митного контролю	1
3	Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю	2
4	Металошукачі	2
5	Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень	2
6	Спеціальні засоби митного контролю	2
7	Дозиметрична апаратура	1
8	Хімічні експрес-аналізатори	1
9	Засоби радіозв'язку	1
10	Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю	1
11	Ваговимірювальне устаткування	1

12	Реєстратори розрахункових операцій	1
	Разом	16
Практичні заняття		
1	Дослідження роботи рентгенівських апаратів та металошукачів	2
2	Аналіз роботи електронних детекторів дорогоцінних металів та дослідження зразків благородних металів за їх допомогою. Дослідження роботи детекторів коштовних каменів	6
3	Вивчення роботи детекторів валют та дослідження грошових знаків за їх допомогою	2
4	Вивчення засобів контролю багажу, ручного вантажу, поштових відправлень з метою виявлення зброї, боєприпасів, вибухонебезпечних предметів	4
5	Вивчення пошукових засобів митного контролю	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання навчального матеріалу, спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Основні положення митного контролю»	2
2	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Нормативно-правове забезпечення митного контролю»	2
3	Проаналізувати навчальний матеріал, опрацювати нормативні документи, спеціальну літературу національного законодавства України та підготуватися до семінарського заняття з теми «Класифікація, загальна характеристика і вимоги до технічних засобів митного контролю».	2
4	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Рентгенівські апарати, що використовуються для контролю в митній практиці»	3
5	Опрацювання навчального матеріалу, спеціальною літературою національного законодавства України, підготовка до семінарського заняття з теми «Металошукачі»	3
6	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Електронні детектори матеріалів»	6
7	Проаналізувати навчальний матеріал, нормативні документи, додаткову рекомендовану літературу та підготуватися до практичного заняття з теми «Електронні детектори валют»	3
8	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до практичного заняття з теми «Засоби виявлення зброї, вибухових пристроїв та їх елементів».	3

9	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Технічні засоби локації тайників та прихованих вкладень».	3
10	Вивчення навчального матеріалу, робота з нормативними документами, спеціальною літературою національного законодавства України з теми «Пошукові засоби митного контролю».	3
11	Опрацювання навчального матеріалу, робота з нормативними документами, спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Спеціальні засоби митного контролю»	3
12	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Дозиметрична апаратура»	2
13	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Хімічні експрес-аналізатори»	3
14	Вивчення навчального матеріалу, нормативних документів, робота з спеціальною літературою національного законодавства України та підготовка до семінарського заняття з теми «Засоби радіозв'язку»	2
15	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Засоби технічного забезпечення та аудіовізуального контролю»	2
16	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Ваговимірювальне устаткування»	2
17	Опрацювання навчального матеріалу, нормативних документів, додаткової рекомендованої літератури та підготовка до семінарського заняття з теми «Ресстратори розрахункових операцій»	2
18	Підготовка та виконання контрольної роботи – індивідуального завдання	10
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням є виконання **контрольної роботи**, передбаченої навчальним планом. Контрольна робота складається з підготовки письмової доповіді та її презентації за індивідуальною темою, запропонованою викладачем.

Теми контрольної роботи

1. Сучасні досягнення науки і техніки та їх використання у митному контролі.
2. Товари «групи ризику», що обов'язково піддаються лабораторним дослідженням при здійсненні митного контролю та оформленні товарів, які переміщуються через митний кордон України.
3. Порівняльна оцінка основних технічних характеристик рентгено-телевізійних апаратів.
4. Безпечні методи роботи з рентген-апаратами.
5. Методика огляду об'єктів із застосування металодетекторів.

6. Аналіз практичної ситуації під час роботи з металошукачами.
7. Функціональні можливості сучасних детекторів дорогоцінних матеріалів.
8. Порівняльний аналіз детекторів коштовних каменів, що застосовуються на митних постах Харківської області.
9. Прилади нічного бачення.
10. Джерела світла. Призначення, конструктивні особливості.
11. Класифікація дозиметричної апаратури.
12. Характеристика дозиметрів.
13. Порівняльна оцінка різних методів ідентифікації наркотичних речовин.
14. Характеристика (опис) національної валюти України.
15. Аналіз ступеня захисту національної валюти деяких країн світу.
16. Порівняльна оцінка технічних характеристик детекторів валют.
17. Методика досліджень грошових знаків, цінних паперів і документів на автентичність.
18. Аналіз практичної ситуації щодо камуфляжу зброї під предмети побуту.
19. Оцінити ступінь розповсюдження детекторів контрабанди на митних постах України.
20. Схеми різних видів ендоскопів.
21. Аналіз практичної ситуації під час роботи з мініскопами.
22. Порівняльний аналіз сучасних дозиметрів
23. Характеристика функціональних можливостей експрес-аналізаторів вибухових та наркотичних речовин
24. Технічні засоби митного контролю носіїв інформації та її утилізації.
25. Контроль інформації носіїв відеоінформації.
26. Переносні та стаціонарні ультракороткохвильові радіостанції, призначення і будова.
27. Управління радіостанцією, порядок роботи з передавачем та приймачем.
28. Пристрої підслуховування телефонних розмов («жучки»). Засоби захисту інформації.
29. Забезпечення засобами аудіовізуального контролю митного поста «Гоптівка».
30. Аналіз асортименту ваговимірювального устаткування, що використовується в Харківському аеропорту.
31. Характеристика функціональних можливостей електронних контрольно-касових апаратів.

Структура індивідуального завдання (контрольної роботи) має містити такі елементи (з виділенням у тексті напівжирним шрифтом):

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи роботи);
- висновки;
- перелік літературних джерел та посилань (оформлюється згідно з вимогами: <http://vak.in.ua/do.php>)
- додатки (за потреби).

Технічні вимоги до індивідуального завдання

Обсяг: 10–12 сторінок (роботи), 2–3 аркуші для доповіді, 8–10 слайдів для презентації.
Текст набрати у форматі А–4 текстовим редактором Microsoft Word for Windows, шрифтом Times New Roman 14, з міжрядковим інтервалом 1,5. Поля: ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см, угорі та внизу – 2 см. Сторінки без нумерації.

Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки, використовуються парні

лапки («»), розрізняються символи дефісу (-) і тире(–). Текстові посилання наводяться у квадратних дужках [2, с. 3–12]. Рисунки й таблиці оформляються згідно з Державними стандартами України, (орієнтація – книжкова). Таблиці (шрифт тексту таблиць – TimesNewRoman, розмір – 12 пт.) та рисунки мають порядкові номери та назви, що вказуються під кожною таблицею або ілюстрацією.

Індивідуальне завдання має бути подано на перевірку викладачеві до початку залікового тижня.

За виконання контрольної роботи студент отримує до 20 балів.

7. Методи навчання

Під час викладання курсу «Технічні засоби митного контролю» використовуються такі методи навчання:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності: словесні (розповідь, бесіда, лекція), наочні (схеми, таблиці), практичні, репродуктивні та проблемні, організації самостійної роботи студентів роботи під керівництвом викладача;
- методи стимулювання і мотивації навчання: методи формування зацікавленості студентів у вивченні запропонованого матеріалу (аналіз проблемних ситуацій), методи формування відповідальності в навчанні;
- методи контролю за успішністю студентів з боку викладача і самоконтролю студентів (усний і письмовий контроль, поточний і підсумковий);
- робота із спеціальною літературою; консультування; самостійна робота тощо.

8. Методи контролю

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (заліку).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях; самостійної роботи студентів тощо. Загальна кількість балів поточного контролю за успішне виконання завдань становить 60. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки, при проведенні заліку. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування поточного контролю, становить 30 балів.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він здійснюється під час проведення заліків в письмовій формі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних

видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
T1	T2	T3	T4 -T17				
40 (мінімум – 20)				20 (мінімум – 10)	60	40 (мінімум – 20)	100

T1, T2 ... – теми розділів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль – 60 балів.

З них:

- активна робота на семінарських заняттях – 20 балів;
- виконання практичних робіт – 20 балів;
- індивідуальна контрольна робота – 20 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів.

З них:

- відповіді на теоретичні питання – 20 балів (2 питання x 10 балів);
- тестові завдання – 20 балів (20 тестових завдань x 1 бал).

Критерії оцінювання теоретичних питань залікової роботи:

Максимальні бали студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспективи;
- студент має навички користування фактичним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;
- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

2/3 балів передбачених для відповідного завдання (добре) студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски теоретичного фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, орієнтується в матеріалі;
- студент має навички користування фактичним матеріалом;
- допускає 3-4 недоліки.

1/2 балів передбачених для відповідного завдання (задовільно) студент одержує, якщо:

- студент володіє більшою частиною теоретичного фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, теоретичних засадах, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;
- допускає 5-6 недоліків.

Від 1/4 до 1/10 балів у цілих числах (незадовільно) студент одержує, якщо:

- студент виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу;
- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;
- допускає грубі помилки.

0 балів передбачених для відповідного завдання ставиться якщо студент не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1 – 49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Митний кодекс України. – Харків: Право, 2013. – 384 с.
2. Дейниченко, Г. В. Технічні засоби митного контролю [Текст] : практикум : навч. посібник / Г. В. Дейниченко, Н.О. Афукова, І. В. Золотухіна. – Х. : Світ книг, 2013. – 301 с.
3. Технічні засоби митного контролю [Текст] : підручник / І.І. Кельман, Є.К. Вільковський, І.В. Ємченко, [та ін.]. – Львів : Тріада плюс ; Київ : Алерта, 2007. – 392 с.
4. Ємченко, І.В. Методи і технічні засоби митного контролю : Підручник / І.В. Ємченко, А.П. Закусілов. – Київ : Центр навч. л-ри, 2007. – 432 с.
5. Технічні засоби митного контролю : Опорний конспект / уклад. Ю. М. Григор'єв. – Київ : КНТЕУ, 2002. – 83 с.
6. Гончар В.К., Золотар О.В. Знаряддя та прилади пошукової техніки. – К.: Нац. справ. України, 2001. – 31 с.
7. Гончар В.К., Золотар О.В. Прилади спостереження в екстремальних умовах. – К.: Нац. Справ України, 2003. – 44 с.
8. Шевчук П. С. Теория и практика применения технических средств таможенного контроля / П. С. Шевчук, О. Р. Попов. – Ростов н/Д.: Феникс, 2006. – 285 с.
9. European Commission. Customs Control Equipment Instrument. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-control-equipment-instrument_en.
10. 2021-2027 EU Customs programme. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-2021-2027_en.
11. Про затвердження Порядку використання, забезпечення та обліку технічних засобів митного контролю в регіональних митницях, митницях. Наказ Державної митної служби України № 780 від 20.09.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0780342-07#Text>.
12. Наказ Державної митної служби України від 27.07.2009 № 692 «Про затвердження Порядку митного огляду товарів і транспортних засобів з використанням мобільної

рентгенографічної системи Eagle M4507 у пунктах пропуску через державний кордон». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0809-09#Text>.

13. Наказ Міністерства фінансів України від 03.12.2012 № 1266 «Про затвердження Порядку використання електронних замків з функцією GPS - GSM навігації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2110-12#Text>.
14. Наказ Державної фіскальної служби України від 03.11.2014 № 237 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування фото-, відеоапаратури під час проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0237872-14#Text>.

Допоміжна література

1. Артюх Т.М. Діагностика та експертиза коштовностей: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, «Альтерпрес», 2003. – 448 с.
2. Баршай Ю.С. Валюты мира. – СПб.: Издательский Дом «Нева»; М.: «ОЛМА-ПРЕСС», 2002. – 319 с.
3. Головінов Г.Г., Бурліков Ю.В., Рибаків А.В. Організація митного контролю на транспорті: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2001. – 140 с.
4. Дем'янчук В.С., Момотенко В.Я., Полатайко Р.Б. Технічні засоби митної служби: Навчальний посібник. – К.: КМУЦА, 1996. – 128 с.
5. Довідник інспектора митниці з технічних засобів митного контролю та засобів зв'язку. – К.: 1996. – 418 с.
6. Дорогоцінні метали и дорогоцінне каміння: Законодавчі і нормативно-правові акти. К.: АртЕК, 2001. – 415 с.
7. Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
8. Загальна характеристика основних наркотичних засобів та шляхів контрабанди: Методичний посібник. – Харків: Східна регіональна митниця, 1998. – 13 с.
9. Кащенко В.Ф., Кащенко Л.В. Торговое оборудование: Учеб. пособие. – М.: Альфа-М; ИНФРА-М, 2006. – 398 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.tvset.com.ua> – рентгеноінтроскопічні системи митного контролю
2. <http://www.transbez.com> – технічні засоби митного контролю
3. <http://www.poisk-kladov.com> – оснащення митних постів металодетекторами
4. <http://www.lab.analitpribor.com> – детектори дорогоцінних металів
5. <http://www.gallery-st.com> – детектори дорогоцінних каменів з електронним рефлектметром DUOTESTER PRESIDIUM

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

- дистанційно на платформі Google classroom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться до 50% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю в разі запровадження жорстких карантинних обмежень із заборогою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти підсумковий семестровий контроль (залік) дистанційно на платформі Google classroom в дистанційному курсі «Технічні засоби митного контролю».